

Duistere ontboezemingen door Oliemans en het USQ

Klassieke Muziek

Thomas Oliemans (bariton) en het Utrecht String Quartet, bestaande uit Eeva Koskinen en Katherine Routley (viool), Mikhail Zemtsov (altviool) en Sebastian Koloski, cello.

Deventer Schouwburg, 12 oktober.

door Elly van Plateringen

DEVENTER – De donkere tijd van het jaar is aangebroken, het wordt buiten weer guur. Helemaal niet zo gek dus dat het eerste seizoensconcert van Stichting Kamermuziek Deventer aansloot bij de grillen van de weergoden. Een duister programma, dat werd ons tijdens de inleiding door Guus van Es al beloofd. Bovendien wars van de druk belopen klassieke paden. Daarentegen bol van muzikaal vakmanschap en uitmuntend samenspel.

Misschien niet meteen een programma om vrolijk van te worden, maar wel een kijkje in de denkwereld van dichters en componisten uit vervlogen tijden. Zo gezellig was het natuurlijk ook niet in de tijd (jaren '30) waarin deze muziek ontstond. Bovendien is de combinatie bariton & strijkkwartet niet alledaags. De Amerikaanse componist Samuel Barber beheerste het gedeelte voor de pauze. Voor 'Dover Beach' gebruikte Barber het gelijknamige gedicht van Matthew Arnold. Een trieste tekst, ondanks het begin vol mooi verklankte golfjes, waarin de onafwendbaarheid van eb en vloed kan worden geïnterpreteerd als het menselijk leven, waarin leed niet ontbreekt en

duistere machten zo maar zouden kunnen overwinnen. De vertolking door Thomas Oliemans en het USQ was van grote intensiteit, verstaanbaarheid, kleurschildering en met prima ensemblewerk.

USQ vervolgde met het 'Strijkkwartet' van Barber, dat vooral beroemd is geworden door het tweede deel, dat als 'het Adagio van Barber' de wereld zou veroveren. Gekozen werd voor een integere vertolking zonder noemenswaardige uitschieters. Een moment van rust in een verder bijzonder beladen programma.

Want de grootste ellende moest nog komen: 'Notturmo' (lees: nacht, oftewel de duisternis van het leven) van Othmar Schoeck. Een componist uit de school van Max Reger, vol liefdeswaan voor een zekere Mary en gekweld door depressies. Zijn 'Notturmo' is bijna geheel gebouwd op de gedichten van de ook al niet zo vrolijke Nikolaus Lenau. Gecomponeerd in een idioom dat weliswaar de harmonische grenzen niet overschrijdt maar er dicht tegenaan schuurt, was dit een ervaring die heel wat *ausdauer* van luisteraars en uitvoerenden vroeg. Ook hier weer een sublieme samenwerking tussen 'drager' Oliemans en het superb ondersteunende strijkkwartet, met mooie inkleuringen van de herfstige teksten en – heel bijzonder – een laatste couplet (tekst Gottfried Keller) dat een vriendelijkere toon aansloeg.

Na deze lange, intense zit was een toegift met meer uitzicht op een vrolijkere toekomst zeker op zijn plaats. Het werd de Tweede-Wereldoorlog-Hit 'The White Cliffs of Dover', door het vijftal geanimeerd vertolkt.